

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkkart 27 Onderwijs

Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg

Postbus 7010

6801 HA Arnhem

Kemperbergerweg 783, Arnhem

www.nipv.nl

info@nipv.nl

026 355 24 00

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkaarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2025

Auteur(s)	Merijn ten Dam
Contactpersoon	Merijn ten Dam

Datum	2025
Status	handboek
Versie	202504

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

27 Onderwijs

Crisistypen	> ongeval of ramp
> aantasting openbare orde
> geweldsincident
> zedenincident
> suïcide
> bedreiging continuïteit |
|-------------|---|

Bevoegd gezag	> bevoegd gezag onderwijsinstelling
> burgemeester of voorzitter veiligheidsregio
> politie/Openbaar Ministerie
> minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
> minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) |
|---------------|--|

Soorten maatregelen	> ongevallen- en rampenbestrijding
> handhaving openbare orde
> optreden bij een geweldsincident, zedenincident, suïcide
> maatregelen bij een ernstige infectieziekte, waaronder het sluiten van onderwijsinstellingen
> maatregelen voor de centrale eindtoets en het centraal examen |
|---------------------|---|

Typen dreigingen

- > Een onderwijsinstelling kan getroffen worden door onder meer:
 - een ongeval of ramp, hetzij in de instelling zelf, hetzij buiten de instelling met gevolgen voor de instelling (zoals een overstroming of gifwolk)
 - aantasting van de openbare orde, hetzij door ongeregeldheden in de instelling zelf, hetzij door problemen buiten de instelling met gevolgen voor de instelling (zoals rellen in de omgeving van een school)
 - geweld, zoals een geweldsincident in een instelling of een geweldsincident in de omgeving van de instelling
 - seksuele intimidatie/geweld jegens minderjarige leerlingen door een

persoon die voor de school met taken is belast, hetgeen tot maatschappelijke onrust kan leiden

- suïcide van een leerling, hetgeen zeer ontwrichtend kan zijn voor een schoolgemeenschap
- een ernstige infectieziekte die een bestuurlijke interventie vereist
- een bedreiging van de continuïteit van het onderwijs, hetzij door een oorzaak buiten de instelling (zoals een ramp, evacuatie, sluiting vanwege een infectieziekte), hetzij door een oorzaak die in de sector zelf ligt (zoals een staking).

Bevoegd gezag op het gebied van openbare veiligheid en sociale veiligheid (*safety & security*)

- > Een onderwijsinstelling (primair en voorgezet onderwijs) heeft een zorgplicht inzake de veiligheid van haar leerlingen.
- > Een onderwijsinstelling dient een veiligheidsbeleid te voeren en te beschikken over een veiligheidsplan. Aan onderwijsinstellingen zijn echter geen specifieke bevoegdheden op dit terrein toegekend anders dan hetgeen is voorgeschreven in de generieke wetgeving ten aanzien van veiligheid (arbeidsomstandigheden, brandveiligheid, milieu).
- > Ten aanzien van ongevallen, rampen en handhaving van de openbare orde, ligt het gezag bij de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio, *zie de Bestuurlijke Netwerkkartaat rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*.
- > De burgemeester kan dus een dubbelfunctie vervullen, aangezien hij tevens deel kan uitmaken van het bevoegd gezag van een openbare school (BenW).
- > Bij een geweldsincident ligt het gezag bij politie en Openbaar Ministerie, *zie de Bestuurlijke Netwerkkartaat justitie algemeen*.
- > In het geval van seksuele intimidatie/geweld jegens minderjarige leerlingen door een persoon die voor de school met taken is belast, zijn overleg door het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling met de vertrouwensinspecteur en aangifte voorgeschreven.
- > In het geval van suïcide treft de school zelf maatregelen, gericht op het voorkomen van imitatiegedrag.
- > Het gezag bij de bestrijding van infectieziekten ligt deels bij de burgemeester en deels bij de minister van VWS en de voorzitter veiligheidsregio:
 - de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio kan maatregelen

- treffen inzake gebouwen, terreinen (sluiten) en vervoermiddelen (gebruik, verbod betreden), gebouwen, goederen en vervoermiddelen (ontsmetten), waren (vernietigen). Op grond hiervan kunnen onder meer onderwijsinstellingen worden gesloten en evenementen worden afgelast indien een besmetting is vastgesteld.
 - ook kan de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio op basis van haar noodverordeningbevoegdheid preventief scholen sluiten vanwege de openbare veiligheid.
 - de minister van VWS kan in geval van een pandemie desnoods ook scholen preventief sluiten.
 - de minister van VWS kan aan een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een opdracht geven.
- > *Zie verder de Bestuurlijke Netwerkkartaat infectieziekte.*

Continuïteit van het onderwijs

- > Voor het geval door onvoorziene omstandigheden de centrale eindtoets en het centraal examen niet op reguliere wijze kunnen worden afgenomen, zijn de volgende voorzieningen getroffen:
 - Bij de centrale eindtoets in het primair onderwijs en het speciaal (basis)onderwijs heeft het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling de bevoegdheid om maatregelen te treffen, in overleg met de toetsaanbieder, indien door onvoorziene omstandigheden de centrale eindtoets niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen.
 - Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in een of meer vakken aan een of meer scholen van voortgezet onderwijs of in het beroepsonderwijs een of meer onderdelen van een of meer beroepsopleidingen niet of niet op de

voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist de minister van OCW hoe moet worden gehandeld.

- > De minister beschikt *niet* over een geschreven bevoegdheid op grond waarvan hij bij lesuitval in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs of beroepsonderwijs als gevolg van een calamiteit tijdelijk het minimum aantal lessen kan aanpassen.
- > In het hoger onderwijs treffen instellingen zelf de nodige maatregelen in het geval van verstoring van onderwijs en examens als gevolg van een crisis.

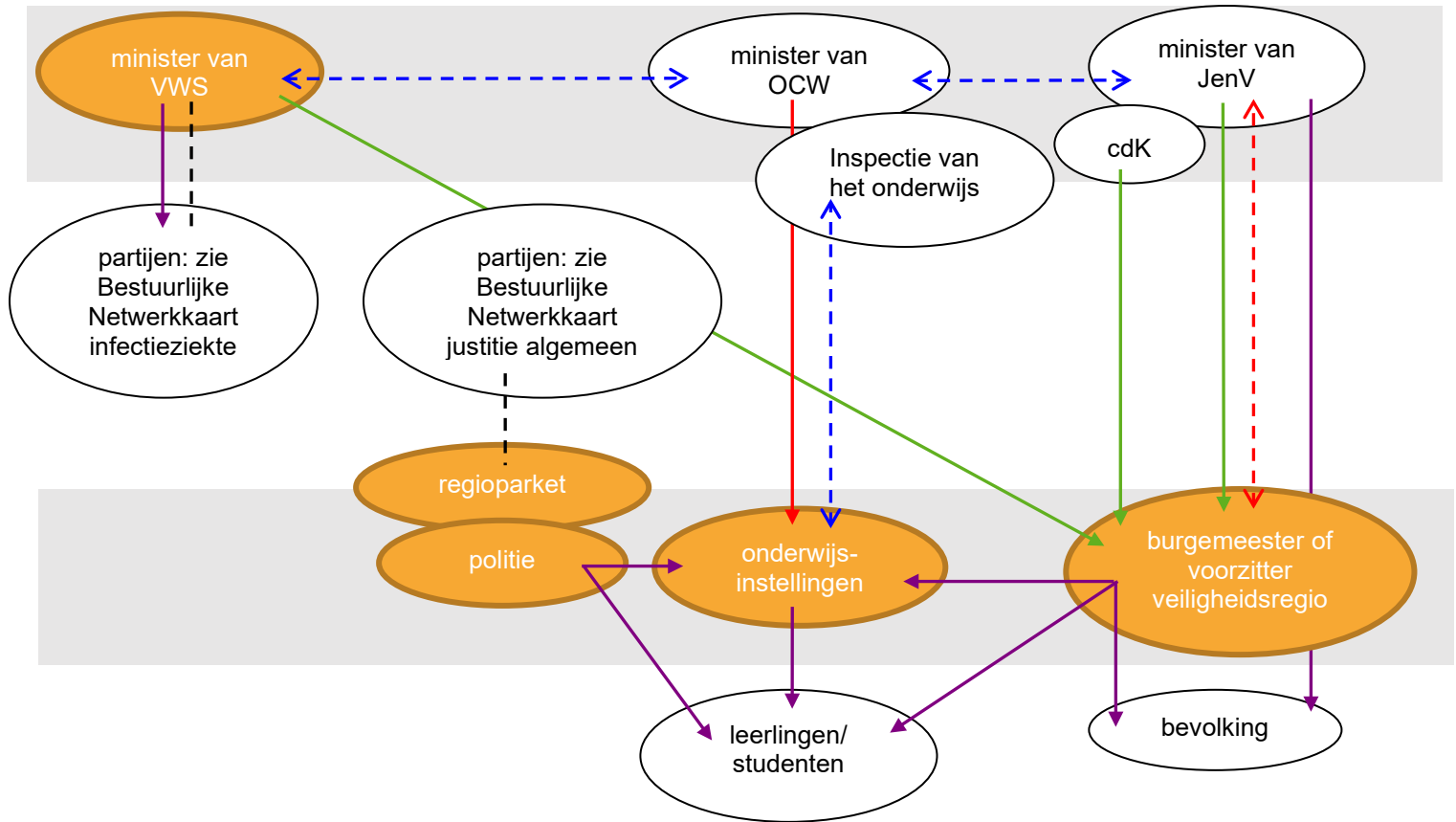
Ondersteuning van scholen

- > Stichting School & Veiligheid geeft draaiboeken, actielijsten en scenario's uit voor calamiteiten en incidenten (*schoolenveiligheid.nl*)
- > In opdracht van OCW heeft de Stichting School & Veiligheid een calamiteitenteam dat kosteloos ondersteuning kan bieden zowel tijdens en na een incident of calamiteit, als bij de voorbereiding daarop. Dit calamiteitenteam is beschikbaar voor het primair en voortgezet onderwijs, als ook voor het MBO.

infectieziektebestrijding

justitie

onderwijs

- .-> Informatie en afstemming
- .-> Bijstand
- .-.- Internen lijnen
- > Maatregelen jegens bevolking/bedrijven (veiligheid en beveiliging/safety & security)
- > Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie
- > Maatregelen OCW voor het onderwijs (t.a.v. centraal examen) met uitzondering van hoger onderwijs

NB Voor OCW zijn geen rijksheren aangewezen.